

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Nurty metodologiczne w socjologii		14.2.0591	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Teorii Socjologicznej i Metodologii Badań Społecznych			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Nauk Społecznych	Socjologia	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Dorota Rancew-Sikora, profesor uczelni; dr Bogna Dowgiałło; dr hab. Anna Kłonkowska, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Proseminarium		Uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych: 30 godzin	
Sposób realizacji zajęć		Samodzielna praca nad literaturą: 20 godzin.	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		Razem = 50 godzin (2 ECTS)	
Liczba godzin			
Proseminarium: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu	Język wykładowy		
obowiązkowy	- angielski w wymiarze 25.00%		
	- polski w wymiarze 75.00%		
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
	Sposób zaliczenia		
	Zaliczenie (zał)		
	Formy zaliczenia		
	- Test pisemny lub egzamin ustny przeprowadzony na platformie MS Teams		
	- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja		
	Podstawowe kryteria oceny		
	Aktywność w trakcie zajęć - uczestnictwo w dyskusji, przygotowanie materiałów do dyskusji (20%)		
	Wykonanie pisemnej pracy zaliczeniowej według wskazówek prowadzących (80%)		
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

K_W01 uczestnictwo w krytycznej dyskusji na zajęciach i wykonanie pisemnej pracy zaliczeniowej
 K_W06 uczestnictwo w krytycznej dyskusji na zajęciach i wykonanie pisemnej pracy zaliczeniowej
 K_W010 uczestnictwo w krytycznej dyskusji na zajęciach i wykonanie pisemnej pracy zaliczeniowej
 K_U01 wykonanie pisemnej pracy zaliczeniowej
 K_U02 wykonanie pisemnej pracy zaliczeniowej
 K_U03 wykonanie pisemnej pracy zaliczeniowej
 K_U04 wykonanie pisemnej pracy zaliczeniowej
 K_U05 wykonanie pisemnej pracy zaliczeniowej
 K_U07 wykonanie pisemnej pracy zaliczeniowej
 K_K04 samodzielne przygotowanie do zajęć i uczestnictwo w krytycznej dyskusji na zajęciach
 K_K05 samodzielne przygotowanie do zajęć i uczestnictwo w krytycznej dyskusji na zajęciach
 K_K06 samodzielne przygotowanie do zajęć i uczestnictwo w krytycznej dyskusji na zajęciach

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Brak

B. Wymagania wstępne

Orientacja w teoriach socjologicznych oraz metodach i technikach badań społecznych.

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest rozszerzenie i pogłębienie wiedzy na temat współczesnych strategii i debat metodologicznych w naukach społecznych i w socjologii. W trakcie zajęć studenci dokonają krytycznej analizy szeregu wybranych przypadków badań empirycznych pod kątem rozumienia i wyjaśniania związków pomiędzy podejściami teoretycznymi, założeniami metodologicznymi oraz zastosowanymi strategiami badawczymi. Zaproponowane do analizy przypadki należą do różnych paradygmatów teoretycznych i opierają się na odmiennych projektach badawczych. Ostatecznym efektem kształcenia w ramach proseminarium jest samodzielne zaprojektowanie nowego badania socjologicznego jako wstęp do podjęcia wyzwań wynikających z przygotowania i wykonania badań w ramach pracy magisterskiej na kolejnych etapach kształcenia.

Treści programowe

1. Filozoficzne podstawy teorii socjologicznych.
2. Paradygmaty badań socjologicznych: pozytywistyczny i interpretatywny. Krytyczne debaty w obrębie i pomiędzy paradygmatami.
3. Podstawowe strategie badawcze w socjologii: badanie ilościowe, jakościowe, mieszane, niereaktywne.
4. Krytyczna analiza wybranych przypadków badań socjologicznych pod kątem przyjętych założeń i sposobu realizacji projektu badawczego.

Wykaz literatury

Literatura obowiązująca:

Wiszejko-Wierzbicka D., Kwiatkowska A. 2018. Wchodzenie w dorosłość. Studia Socjologiczne nr 2.
 Kudlińska-Chróścicka I. Stawanie się osobą dorosłą w czasach płynnej nowoczesności. 2019. Przegląd Socjologii Jakościowej nr 4
 Grzyb T. 2017. Eksperyment terenowy w psychologii społecznej. PWN, Warszawa.
 Chomczyński P. 2017. Emocje i praca emocjonalna personelu instytucji korekcyjnych dla młodzieży. Przegląd Socjologiczny LXVI

Szyma-Ziembińska Karolina. 2021. „Ja, ucieleśniona w ruchu”, czyli o biegowej drodze z autoetnografią. „Przegląd Socjologii Jakościowej” t.17, nr 1, s.42–55

Ogrodzka D., Rakowski T., Rossal E. 2017. Pola kultury: Projekt etnografii twórczej i otwierającej. Kultura i Rozwój 3
 Kaźmierska K., Schutze F. 2013. Wykorzystanie autobiograficznego wywiadu narracyjnego w badaniach nad konstruowaniem obrazu przeszłości w biografii. Przegląd Socjologii Jakościowej IX
 Posłuszny Ł.G., Kubicki P. 2019. Trajektorii bezrobocia. Studia Socjologiczne 4
 Krzyżanowska N. 2013. (Krytyczna) analiza dyskursu a (krytyczna) analiza gender. Przegląd Socjologii Jakościowej IX
 Kień W. 2011. Postawy i aktywność polityczna polskich biednych. W: Oblicza biedy we współczesnej Polsce. Gdańsk.
 Smagacz-Poziemska M., Bukowski A., Kurnicki K. 2018. „Wspólnota parkingowania”. Praktyki parkowania na osiedlach wielkomiejskich i ich strukturalne konsekwencje. Studia Socjologiczne 1/2018 (228).

Literatura uzupełniająca:

Angrosino M. 2010. Badania etnograficzne i obserwacyjne. PWN, Warszawa.
 Brzeziński J. 2008. Badania eksperymentalne w psychologii i pedagogice. PWN, Warszawa.
 Creswell J.W., Projektowanie badań naukowych. Metody jakościowe, ilościowe i mieszane, Kraków 2013.
 Flick U. 2011. Jakość w badaniach jakościowych. PWN, Warszawa.
 Flick U., Projektowanie badania jakościowego, Warszawa 2011.
 Frankfort-Nachmias C., Nachmias D., Metody badawcze w naukach społecznych, Warszawa 2003.

- Hammersley M., Atkinson P. 2000. Metody badań terenowych. Zysk i S-ka, Warszawa.
- Jemielniak D. (red.) 2012. Badania jakościowe. T. 1 i 2. PWN, Warszawa.
- Konecki K. T. 2000. Studia z metodologii badań jakościowych: Teoria ugruntowana. PWN, Warszawa.
- Konecki K. T., Chomczyński P. (red.) 2012. Słownik socjologii jakościowej. Difin, Warszawa.
- Krajewski M. (red.) 2012. Nie-widzialne miasto. Fundacja Bęc Zmiana. Warszawa.
- Krajewski M., Drozdowski R., Frąckowiak M., Rogowski Ł. 2012. Narzędziownia. Fundacja Bęc Zmiana. Warszawa.
- Lofland J., Snow D.A., Anderson L., Lofland L.H. 2009. Analiza układów społecznych. Scholar, Warszawa.
- Mayntz R., Holm K., Hubner P. 1985. Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej. PWN, Warszawa.
- Mucha J. 2010. Socjologia jednostek i teoria krytyczna. Konferencja lizbońska o aktualnych debatach w socjologii teoretycznej. SH AGH t.8
- Nowak S. 2011. Metodologia badań społecznych. PWN, Warszawa.
- Pomiankiewicz L. 2013. Badanie tego co społeczne. Problem statusu naukowego socjologii. "Przegląd Socjologiczny" t. 63 nr 4
- Sulek A. 1979. Eksperyment w badaniach społecznych. Scholar, Warszawa.
- Sztumski J. 2015. Wstęp do metod i technik badań społecznych. Śląsk, Katowice.
- Yin R.K. 2015. Studium przypadku w badaniach naukowych. Projektowanie i metody. UJ, Kraków.

Kierunkowe efekty uczenia się

Student ma pogłębioną wiedzę w zakresie istnienia podziałów i debat metodologicznych w socjologii.

Student umie krytycznie analizować znaczenie przyjęcia określonych teoretycznych założeń w projektowaniu badań oraz ocenić pod tym kątem zrealizowane projekty badawcze.

Student potrafi wyjaśnić różnice między pozytywistycznym i interpretatywnym paradygmatem badawczym.

Student potrafi samodzielnie zaprojektować i obronić przed krytyką teoretycznie ugruntowane badanie socjologiczne.

Wiedza

K_W01 Ma rozszerzoną wiedzę o naukach społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk i wiedzy potocznej, potrafi określić specyfikę socjologii jako nauki w odniesieniu do jej historii, funkcji, przedmiotu i zadań, potrafi wyróżnić obszary tematyczne socjologii wspólne z innymi dyscyplinami nauk społecznych i zna różne podejścia teoretyczno-metodologiczne w socjologii, jest przygotowany do podejmowania współpracy interdyscyplinarnej w obszarze nauk społecznych oraz współpracy z różnymi instytucjami społecznymi.

K_W06 Zna zaawansowane metody ilościowych i jakościowych badań socjologicznych, w tym obserwacji, wywiadu, analizy dokumentów i źródeł zastanych, oraz zna sposoby opracowywania i raportowania wyników badań.

K_W10 Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej.

Umiejętności

K_U01 Potrafi interpretować zjawiska społeczne oraz relacje między nimi wykorzystując pojęcia z zakresu socjologii i wyobraźnię socjologiczną.

K_U02 Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu różnych nurtów socjologii i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych zjawisk i procesów społecznych oraz formułować własne opinie na temat ich charakteru i przebiegu.

K_U03 Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych, formułować własne opinie na ten temat, stawiać hipotezy badawcze i weryfikować je za pomocą metod badań socjologicznych.

K_U04 Potrafi prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska społeczne w różnych obszarach życia społecznego w oparciu o wiedzę socjologiczną wykorzystując zaawansowane metody badań socjologicznych.

K_U05 Stosuje normy i reguły prawne, zawodowe i etyczne przy rozwiązywaniu zadań z dziedziny socjologii w różnych obszarach życia społecznego.

K_U07 Potrafi samodzielnie zaproponować rozwiązania dla konkretnego problemu z dziedziny socjologii w oparciu o przeprowadzenie odpowiednich procedur badawczych

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K04 Rozpoznaje i trafnie rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu.

K_K05 Uczestniczy w przygotowaniu projektów społecznych i potrafi przewidywać zamierzone i niezamierzone skutki społeczne swojej działalności.

K_K06 Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności wykorzystując różne dyscypliny z obszaru nauk społecznych.

Kontakt

dorota.rancew-sikora@ug.edu.pl